

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Dobieranie zdań do luk w tekście ▶▶ Strategie s. 221

1 Opisz ilustracje i odpowiedz na poniższe pytania.

- Do you think you are influenced by advertising?
- What types of adverts do you pay the most attention to? What types do you find annoying?

2 Dopasuj początki zdań do ich zakończeń.

- If something is **effective**, it ...
- When I try to **persuade** you to do something, I ...
- If you use a good **technique**, it means you ...
- When you **try out** a new product, you can ...
- You can **promote** a new product by ...
- If you have **the latest model** of a device, it ...
  - give you the reasons why it's a good idea.
  - is brand new and there is nothing newer.
  - do something in the best possible way.
  - giving interviews about it and giving away free samples.
  - does exactly what it's designed to do.
  - test it to find out if you like it or not.

EXAM TIP

Najpierw przeczytaj cały tekst, a następnie – usunięte z niego zdania. Wróć do tekstu i przeczytaj zdania, które znajdują się przed pierwszą luką i po niej. Ustal, który fragment pasuje do tekstu pod względem logicznym i gramatycznym. Postępuj tak samo z każdą następną luką. Upewnij się, że zdanie, które pozostało, nie pasuje do żadnej luki.

EXAM TASK Przeczytaj tekst obok, z którego usunięto sześć zdań. Wstaw zdania oznaczone literami (A–G) w luki (1–6), tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

- It's because these ideal families represent the types of people that those of us who are watching would like to be.
- Most people forget the fact that these people are being paid a fortune to promote the supermarket chain, the line of clothing, or hair product they're praising so highly.
- Then they become really cool people that everyone wants to know or be.
- They live in lovely, clean homes that are filled with all the latest styles of furniture, toys and gadgets.
- The advertising companies spend a fortune on promoting the latest plasma TV screen.
- Or else they are advertising products by showing caring parents giving their happy, polite children a new healthy kind of yoghurt or a tasty new cheese.
- For example, they tell you that a sweet chocolate-covered cereal can be part of a healthy diet, but they don't mention anything about the unhealthy part.

Advertising companies employ many ways to persuade you to buy their products.

Here are some of their most effective methods.

Families are a great target for advertising campaigns, but when they're portrayed on TV, they're unrealistic, perfect stereotypes. ¹ _____ The children are clever, funny and dressed in great clothes; the parents are successful and relaxed with their wonderfully behaved children. Not only that, but all the kids seem to get on well with each other! So why do advertising companies do this? ² _____ They want us to think that if we buy these products, we can be just like them.

Often the advertised products are those that bring the family together in some way, such as a comfortable family car, or a great holiday. ³ _____ Sometimes, when advertising types of fun family food, companies use the technique of

not giving all the information. ⁴ _____ This can give the viewer the wrong idea, but doesn't say anything that's untrue.

Another big target for advertising companies is teenagers. Often young men and women are portrayed as unhappy people with few friends until that moment when they try out a new spot cream, buy a body spray or wear the latest jeans or trainers. ⁵ _____ Music is often a big part of these types of adverts, using the latest popular songs to attract young people's attention, or simply playing a song so often that it reminds you of the product every time you hear it.

Using celebrities is another great method for adverts directed at all ages. If your favourite sports star, film star or singer is telling you that a product is the best, it must be true – mustn't it? ⁶ _____ One last point: have you ever noticed how much louder the adverts are than the programme you were watching? It's just another way to attract your attention.

4 Odpowiedzcie w parach na poniższe pytania.

- In your opinion, which of the advertising methods are the most effective?
- What products are most often advertised with teenagers in mind?

Zwroty z GET

5 Odszukaj w tekście zwrot **get on**. Co on oznacza? Następnie dopasuj zwroty z ramki do ich definicji.

get on get rid of get tired of get over
get it get out of

- become bored with ...
- throw away or dispose of ...
- understand something ...
- avoid doing ...
- recover from ...
- have a good relationship ...

6 Przetłumacz fragmenty zdań w języku polskim na język angielski. Wykorzystaj zwroty z ćw. 5.

- I know you've explained how to use this phone several times, _____ (ale ja tego nie mogę zrozumieć).
- Don't you think it's time _____ (żeby pozbyć się) these old magazines? They're all over the house.
- You promised to help me with this, so don't think _____ (że możesz się od tego wymigać) now!
- Jon enjoyed that new video game for a few days, but now he's _____ (znudził się nią) it.
- Brothers and sisters _____ (nie zawsze mają dobre relacje) even though they're actually fond of each other.
- I know you're unhappy about losing the competition, but _____ (wkrótce poczujesz się lepiej).

Tworzenie przymiotników: przedrostki o znaczeniu negatywnym

7 Za pomocą przedrostków z ramki utwórz formy przymiotników o przeciwnym znaczeniu.

un- in- di- il- im-

- _____ loyal
- _____ true
- _____ legal
- _____ possible
- _____ realistic
- _____ polite
- _____ competent

8 Uzupełnij zdania przymiotnikami z ćw. 7.

- He wasn't just a bit _____ – he was positively rude!
- After promising to keep my secret, it was _____ of you to talk to everyone about it.
- Many people think that advertising junk food during children's programmes should be made _____.
- Many adverts show babies in an _____ way. They're always smiling and laughing, but never crying.
- It's _____ to watch TV for more than ten minutes without seeing a lot of adverts.
- What the adverts say about this product is _____. It doesn't help you lose weight at all.

Rozmowa z odgrywaniem roli ▶▶ Strategie s. 211

- 1 1.33 Przeczytaj zadanie egzaminacyjne. Następnie wysłuchaj wypowiedzi uczennicy i odpowiedz na poniższe pytania.

EXAM TASK Jesteś w sklepie odzieżowym w Londynie i szukasz czegoś, co mógłbyś/mogłabyś założyć na przyjęcie. Rozmawiasz z ekspedientką. W rozmowie z egzaminującym omów następujące kwestie:

- ▶ rodzaj stroju, który cię interesuje,
- ▶ kolorystyka stroju, który chcesz kupić,
- ▶ dodatki,
- ▶ przedział cenowy.

(Rozmowę rozpoczyna egzaminujący).

- 1 What does the woman want to buy?
- 2 What colour is she interested in?
- 3 What accessories has she chosen?
- 4 How much has she paid?

- 2 1.33 Wysłuchaj nagrania ponownie i zaznacz ✓ zwroty, które usłyszałeś/usłyszałaś.

USE IT! Robienie zakupów

- I'm looking for something (very elegant).
- Do you have any accessories to go with it?
- It doesn't fit very well.
- I would like (light grey, silver or blue).
- Do you have it/them in a small/medium/large?
- Do you have it/them in (grey/silver) or (blue)?
- What size are you?
- How much are they?
- How much is this?

- 3 Wykonajcie w parach zadanie egzaminacyjne. Wykorzystajcie zwroty z powyższej ramki. Następnie zamieńcie się rolami i wykonajcie zadanie ponownie.

EXAM TASK Razem z kolegą z Anglii planujesz zakup jakiejś części garderoby dla waszej wspólnej koleżanki z okazji jej urodzin. W rozmowie z egzaminującym omów poniższe kwestie.

rodzaj stroju i rozmiar

dodatki do stroju

wysokość sumy, którą możecie wydać

sklep, w którym najlepiej dokonać zakupu

(Rozmowę rozpoczyna egzaminujący).

Rozmowa na podstawie ilustracji ▶▶ Strategie s. 212

- 4 Przyjrzyjcie się w parach poniższej ilustracji. Dopasujcie wyrazy i zwroty do pytań, które pomogą wam ją opisać. Następnie opowiedzcie, co na niej widzicie.

a deli scales a variety of cheeses and meats
shop assistants stand behind the counter
be displayed smile

- 1 Who can you see in the photo?
- 2 Where are they?
- 3 What are they doing?
- 4 What else can you see in the photo?

EXAM TIP

Pamiętaj o użyciu czasów przeszłych (*past simple, past continuous, past perfect*), gdy odpowiadasz na trzecie pytanie egzaminującego. Możesz mówić o prawdziwych lub zmyślonych zdarzeniach, ale unikaj wymijających odpowiedzi.

- 5 Przeczytaj pytanie egzaminującego i wypowiedź ucznia. Uzupełnij zdania właściwymi formami czasowników w nawiasach.

Tell us about a situation when you bought something which was not fresh.

Two weeks ago, my mum ¹_____ (ask) me to get some ham for a pizza. So I ²_____ (go) to the nearest supermarket round the corner. When I ³_____ (look) for some ham in the food counter, I ⁴_____ (notice) a packet which ⁵_____ (be) in the sale. It ⁶_____ (cost) 20% less, so I ⁷_____ (take) it. When I ⁸_____ (get) home, I ⁹_____ (realise) that the ham I ¹⁰_____ (buy) was a day past its sell-by date. It ¹¹_____ (not look) bad, but Mum still ¹²_____ (tell) me to take it back to the shop. I ¹³_____ (not pay) much for it, but I ¹⁴_____ (be) happy I ¹⁵_____ (get) my money back.

- 6 Odpowiedzcie w parach na pytania egzaminującego dotyczące ilustracji z ćw. 4.

- 1 Are the women working or having a break? What makes you think so?
- 2 Do you shop in the sales? Why/Why not?
- 3 Tell us about a situation when you or somebody you know bought something online.

TEST YOUR KNOWLEDGE: strona bierna; konstrukcja *have something done*

- 1 W każdym zdaniu znajdź jeden błąd gramatyczny i popraw go.

- 1 Books ordered after 1 p.m. do not delivered within 24 hours.
- 2 All the old trees along our street being cut down this week.
- 3 I bought a leather skirt from this online shop, but I sent a linen one.
- 4 Was your new cable TV install yesterday?
- 5 Many shops has been closed since they opened that supermarket last year.
- 6 This new car model will produced in a few years' time.
- 7 Tina had her dress took in after she lost 10 kg last spring.
- 8 The local council are having all the street lights fix.
- 9 We will have taken our wedding pictures by a famous photographer.
- 10 I am having my house redecorate this summer.

Gramatyka s. 191–193

Tłumaczenie fragmentów zdań ▶▶ Strategie s. 223

- 2 EXAM TASK Uzupełnij zdania 1–6. Z podanych odpowiedzi wybierz tę, która jest właściwym tłumaczeniem fragmentu w języku polskim. Po wstawieniu jej w lukę powinno powstać logiczne i poprawne gramatycznie zdanie. Zakreśl literę A, B lub C.

- 1 My wedding dress is a bit loose so _____ (dam ją do zwężenia) before the ceremony.
A I will have it taken in
B I will have taken it in
C it will have to be taken in
- 2 Every year, a lot of money _____ (wydawane jest na rzeczy) people don't need, just because they are in a sale.
A are given for things
B costs the things
C is spent on things
- 3 I have already called the plumber, but I'm afraid _____ (rura nie będzie naprawiona) until Friday.
A the pipe won't be fixed
B he doesn't fix the pipe
C no fixing the pipe
- 4 After _____ (obraz został sprzedany), we realised it could be worth much more.
A they sold the painting
B there was bargain on the painting
C the painting had been sold

- 5 _____ (Ile kosztuje) to have your hair and nails done?
A What is the price
B How much does it cost
C How many pounds do you spend
- 6 _____ (Gdy podawano obiad), the hostess noticed that the caterers had changed the menu.
A Before they had served dinner
B While dinner was being served
C Then dinner was served

Test luk sterowanych ▶▶ Strategie s. 222

- 3 EXAM TASK Przeczytaj poniższy tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, tak aby powstał logiczny, spójny i gramatycznie poprawny tekst. Zakreśl literę A, B lub C.

Are online services replacing more traditional services? The answer is probably yes. These days, we can shop, contact friends, organise our holidays and even ¹_____ an old sofa or lamp without leaving our living rooms. It all happens virtually. The fact that a lot of our written communication nowadays ²_____ online is obvious, but what we don't realise is that there's a downside to this – the post offices are under threat. Already, hundreds of post offices ³_____ around Britain. Some traditional services, such as milk delivery, are also disappearing. Thirty years ago, milk ⁴_____ on the doorsteps of British houses before their owners were out of bed. Most milkmen in Britain are now going out of business because of the supermarkets' lower prices and convenient packaging. People also prefer to do their shopping online, compare prices and then ⁵_____ immediately. But online shopping isn't free of problems. People selling things sometimes give ⁶_____ information about their products to attract more customers. Also, it's not possible to pay ⁷_____ and not everyone has a credit card.

- 1 A get out of B get rid of C get on
- 2 A is doing B can do C is being done
- 3 A have been B will have C have them closed to close closed
- 4 A was left B have left C was leaving
- 5 A all their shopping was delivered B deliver all their shopping C have all their shopping delivered
- 6 A truth B untrue C untruthfully
- 7 A currency B money C cash

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Dobieranie

► Strategie s. 220

1 Odpowiedz na poniższe pytanie.

When you choose a product, what's more important to you: quality or price? Why?

2 Dopasuj wyrazy i zwroty angielskie do ich polskich odpowiedników.

1 economical	a rekomendacja
2 good value	b oszczędny
3 an absolute emergency	c sytuacja niecierpiąca zwłoki
4 recommendation	d o zawyżonej cenie
5 overpriced	e umówić wizytę
6 book an appointment	f korzystna cena

EXAM TIP

Pamiętaj o tym, że informacje w nagraniu będą prawdopodobnie wyrażone inaczej niż w zadaniu egzaminacyjnym. Dlatego w trakcie słuchania staraj się raczej rozumieć sens całej wypowiedzi, a nie koncentrować się na pojedynczych słowach i zwrotach.

3 EXAM TASK 1.34 Usłyszysz wypowiedzi czterech osób na temat korzystania z usług. Do każdej osoby (1–4) przyporządkuj zdanie (A–E), które jej dotyczy. Wpisz odpowiednią literę w każdą rubrykę tabeli. Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

1	2	3	4

This speaker ...

- A recommends a method of doing something.
- B was concerned about spending too much money.
- C spent a lot of money.
- D describes a failed plan.
- E is trying to persuade you to visit a place.

MÓWIENIE

Rozmowa na podstawie materiału stymulującego

► Strategie s. 213

EXAM TIP

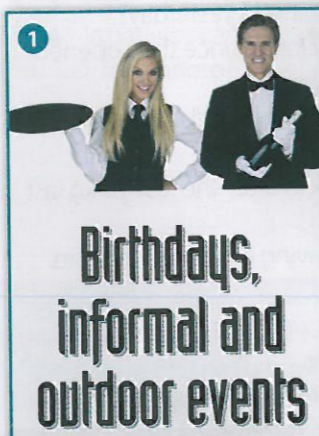
Jeśli materiał zawiera tekst, np. nagłówek, opinię czy slogan, wykorzystaj go w swojej argumentacji.

Nie cytuj dosłownie tekstu, ale objaśnij jego sens własnymi słowami.

4 Przeczytaj zadanie egzaminacyjne i poniższe zdania 1–2. Następnie uzupełnij je zwrotami z ramki i dopasuj do właściwych ilustracji.

EXAM TASK Wynajmujesz mieszkanie w Londynie. Wraz ze współlokatorką, chcecie zorganizować wspólne przyjęcie urodzinowe w wynajętej sali. Przeglądacie w lokalnej prasie ogłoszenia o usługach cateringowych. Wyraż swoje zdanie na temat dwóch poniższych ofert.

- Wybierz tę ofertę, która, twoim zdaniem, będzie bardziej odpowiednia, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz drugą ofertę.

- _____ the company is very professional and the quality of their food and service is very high.
- _____ the company offers good food for informal parties and they don't charge a lot.

USE IT! Opisywanie sloganów i haseł

- The slogan/advert/text suggests/implies that ...
- I think the slogan means that ...
- According to the slogan/advert/text, ...
- The slogan communicates that ...

5 1.35 Wysłuchaj ucznia, który wykonuje zadanie z ćw. 4 i zaznacz ✓ zwroty z powyższej ramki, których użył. Czy zgadzasz się z opinią zdającego?

6 Odpowiedzcie w parach na pytania egzaminującego do zadania z ćw. 4. Wykorzystajcie podane podpowiedzi.

- Can we trust advertising slogans? Why/Why not?
Yes: inform about new products and offers use statistics
refer to reliable institutions
if not true, the company's image suffers
No: make us buy something we don't need
often use celebrities and fake specialists
use various advertising tricks
- What businesses are likely to disappear in the future? Why?
small grocery shops/shoe repair shops/tailor shops
people shop online; no demand for such services

ONLINE MATURA TRAINER

WYPOWIEDŹ PISEMNA

List półoficjalny: reklamacja

► Strategie s. 216

1 Przyjrzyjcie się w parach ilustracji. Jaka sytuacja jest, waszym zdaniem, na niej pokazana? Następnie odpowiedzcie na poniższe pytania.

- Have you ever taken something back to a shop?
- Why did you take it back?

EXAM TIP

Gdy piszesz list o charakterze bardziej oficjalnym:

- stosuj pełne formy, np. *I am, It is, We have been;*
- stosuj zwroty i słownictwo typowe dla listu oficjalnego, np. *I am writing with regard to..., I look forward to hearing from you;*
- rozpocznij i zakończ list w oficjalny sposób: *Dear Sir or Madam/Dear Mr Brown, Yours faithfully/Yours sincerely;*
- podziel list na akapity.

2 Przeczytaj zadanie egzaminacyjne i poniższy list. Uzupełnij luki zwrotami z ramki obok.

- EXAM TASK** Kiedy ostatnio byłeś/byłaś na wakacjach w Londynie, kupiłeś/kupiłaś sprzęt do odtwarzania muzyki. Niestety, nie miałeś/nie miałaś okazji go sprawdzić. Po powrocie do domu okazało się, że ta rzecz jest wadliwa. Napisz do kierownika sklepu.
- Podaj okoliczności zakupu.
  - Opisz zakupiony przedmiot.
  - Wyjaśnij, na czym polega problem.
  - Zaproponuj sposoby rozwiązania problemu.

Dear Sir or Madam,

1 _____ about the MP4 player which I bought while I was on holiday in London last week. I bought it at your shop in Oxford Street. It is blue and is made of metal and plastic. The model I got cost £20.

2 _____, I did not have time to use it and when I got home to Poland, I discovered that it was broken and had a scratch. I was quite upset because I like this model very much.

3 _____ return the player to you by post? 4 _____ send me another model in blue or yellow. If, however, they are not in stock, 5 _____ send me my money back?

6 _____

Yours faithfully,
XYZ

USE IT!

Rozpoczynanie listu

I wish to make a complaint.

I am writing to complain about ...

Opisywanie problemu

Unfortunately, ...

I am sorry to say ...

I was disappointed/upset about ...

Wyrażanie prośby

I would be grateful if you could ...

Please could you ...?

Could you/I possibly ...?

I would like you to refund ...

Kończenie listu

I look forward to hearing from you soon.

I would be grateful if you could let me know as soon as possible.

3 Przeczytaj ponownie list i odpowiedz na poniższe pytanie.

Czy autor listu przekazał wszystkie informacje wymienione w poleceniu w ćw. 2? Zaznacz je w treści listu.

4 Przeformułuj poniższe zdania, tak aby były zapisane oficjalnym językiem.

- I'm writing to tell you that I don't like the shoes I bought in your shop.
- I was angry when I saw that the DVD player was scratched!
- Please send me another T-shirt; it must be the same colour.
- I want my money back.
- I'm sending the watch and the receipt with my letter.
- I'm really unhappy about the service in your shop.
- Please write soon.

5 Wykonaj poniższe zadanie egzaminacyjne.

EXAM TASK Zakupiłeś/Zakupiłaś ostatnio produkt od firmy zagranicznej, która zajmuje się sprzedażą wysyłkową. Niestety produkt ten nie spełnił twoich oczekiwań. Napisz reklamację, w której:

- opisz okoliczności zakupu;
- wyjaśnisz powód swojego niezadowolenia;
- poinformujesz, jakie dokumenty załączasz;
- zaproponujesz rozwiązanie problemu.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów. Pamiętaj, że jej długość powinna wynosić od 80 do 130 słów (nie licząc słów podanych w zadaniu).

Dear Sir or Madam,
I am writing to complain about ...

I would be grateful if you could let me know as soon as possible.

Yours faithfully,
XYZ

ONLINE MATURA TRAINER

7 ZAKUPY I USŁUGI